

BILAG

1. BOSÆTNINGSMODELLEN

Vi baserer vores bosætningsmodel på detaljerede data om alle erhvervsaktive personer i Danmark, som vælger at flytte i henholdsvis 1996, 2001 og 2006. Modellen linker valget af at flytte til en given kommune sammen med de karakteristika, der er gældende for den givne kommune. Vi benytter en conditional logit model til at beregne de økonomiske estimater.

Til at beskrive personernes valg af kommune tester vi på faktorer inden for fire områder:

- den økonomiske aktivitet inden for rækkevidde og tilgængeligheden i kommunen
- niveauet af velfærdsservice, der tilbydes og den skat, der opkræves
- mulighederne for privatforbrug, boligpriser og boligforholdene
- nærhed til familie, udbud af kultur, nærmiljøet og natur

Nedenfor beskriver vi modellen i detaljer.

1.1. Den økonometriske model

Vi opstiller en discret choice model til at analysere bosætningsvalget. Det er på linie med andre empiriske studier inden for området.¹ Denne type model er karakteriseret ved at modellere sandsynligheden for at et givet valg indtræffer, i vores tilfælde at en erhvervsaktiv person vælger en given kommune.

Mere specifikt benytter vi en conditional logit model til at analysere erhvervsaktive individers bosætningsvalg. Ved hjælp af modellen beskriver vi, hvordan forskellige kommunale karakteristika påvirker den enkelte borgers valg af kommune. Hver borger, der vælger at flytte, kan vælge mellem 270 kommuner i Danmark.²

Der er tre fordele ved at baseret estimationerne på den kommunale struktur inden 2007. For det første er der en metodisk fordel, da de erhvervsaktive valgt bopælskommune på baggrund af den gamle kommunalstruktur. For det andet er der en statistisk fordel da 270 kommuner giver større variation i de forklarende variable. For det tredje er der en datamæssig fordel, fordi rådata på kommunernes karakteristika er baseret på den gamle kommunalstruktur. En overførsel til de nye kommuner forudsætter antagelser om vægtning af de enkelte karakteristika, som skaber datamæssige unøjagtigheder.

Valget af kommune afhænger både af en række individuelle karakteristika og de kommunale faktorer. I vores conditional logit model estimerer vi sandsynligheden for at et individ i væl-

¹ Eksempelvis: Det økonomiske råd, Jakob Roland Munch (2002): Har kommunal skat og service betydning for flyttemønstrene? og John Quigley (1985), Consumer choice of dwelling, neighbourhood and public services, Regional Science and Urban Economics 15 (1985) 41-63

² De 270 kommuner svarer til kommunerne i kommunalstrukturen inden 1. juli 2007. Ærø er lagt sammen til en kommune og Bornholm optræder også som en kommune i modellen.

ger kommune j , som en funktion af en række forklarende variable, x_{ij} . De forklarende variable er både individspecifikke og kommunespecifikke. Modellen kan skrives på formel som:

$$\Pr(\text{kommune}_i = j | X_{i,j}) = \frac{f(\mathbf{x}_{i,j}\boldsymbol{\beta})}{\sum_{j=1}^{270} f(\mathbf{x}_{j,i}\boldsymbol{\beta})}$$

Modellens estimater for hver af de forklarende variable gør det muligt at se om den enkelte forklarende variabel påvirker borgerens bosætningsvalg i en positiv eller negativ retning eller ikke påvirker sandsynligheden signifikant, når en borger vælger kommune.

I modsætning til almindelige lineære regressioner kan en conditional logit-models estimater ikke tolkes som størrelsen af påvirkningen, men kun om der rent faktisk er en effekt eller ej, samt fortegnet på en eventuel effekt. Derfor stopper analyserne i de tidligere danske studier på området ved at konstatere om der er en signifikant effekt eller ej samt hvad fortegnet er.

For at komme nærmere svaret på hvad der har en *væsentlig* effekt på sandsynligheden for at vælge en kommune har vi gennemført en række scenarier med ændringer i parameterværdien for de signifikante variable. På baggrund af resultaterne vurderer vi relevansen af variablerne i den endelige model ud fra et policy-perspektiv. Vi giver dermed vores bud på, hvad politikerne skal overveje at ændre på for at tiltrække flere erhvervsaktive.

1.2. Litteratur

Bosætningsvalget er ikke et nyt forskningsområde. I Danmark er der tidligere gennemført en række analyser der beskæftigede sig med bosætning ud fra en økonometrisk vinkel. Især omkring år 2002 blev der produceret forskning på feltet. Nyere forskning på danske forhold har været mere kvalitativ og beskrivende, og fokus har hovedsageligt været yderområdernes udfordringer med faldende befolkningstal.

Vi opsamler resultaterne af de økonometriske analyser på danskernes bosætningsvalg og supplerer med enkelte nyere danske studier samt med enkelte udenlandske, statistiske analyser.

I lighed med vores tilgang tager de økonometriske studier enten direkte eller indirekte udgangspunkt i neoklassisk økonomisk teori. I de tilfælde hvor forskeren tager udgangspunkt i personernes initiale bopæl, så betragtes flytningen som en investering i en bedre fremtid. En person vil derfor flytte fra ét område til et andet hvis de samlede gevinster på langt sigt overstiger de samlede udgifter. De positive og negative faktorer som danske studier har medtaget for at afdække personers valgsituation kan ses i tabel 1.1.

Tabel 1.1 Resultater fra danske, økonometriske studier om bosætningsvalg

Variable	Forventet fortegn	Dilling-Hansen & Smith (1996) ^(a)			Andersen (2002) ^(b)		Norstrand & Andersen (2002) ^(c)				Munch (2002) ^(d)
		1981	1986	1993	Lav udd. 1996	Høj udd. 1996	Mellem pendlings- oplande		Inden for pendlings- oplande		Alle 18-67 årige 1999
							Lav udd. 1996	Høj udd. 1996	Lav udd. 1996	Høj udd. 1996	
Arbejdsløshedsprocent	-	+	+	+	+	(-)	+	+	(+)	(-)	
Koncentration af langtidsledige	+	+	(-)	(-)							
Ledige stillinger	(+)	(-)	+	+			+	(+)	+	+	
Regionale lønninger	+	-	(+)	(-)							
Ejendomspriser	-*	+	+	+	-	-	-	-	-	-	(-)
Erhvervsstrukturindeks		(-)	(-)	(-)							
km fælles amtsgrænse	+	+	+	+							
Afstand ml. til- og fraflytter- kommune/amt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Skov	+				+	+	+	+	+	+	
Uddannelsesmuligheder	+				-	+	-	+	-	+	
Skat/service-forhold	-				-	-	-	-	-	-	
Skat	-										-
Service (detaljeret eller aggrege- ret, udgift eller pointtest)	+										+
Kultur	+				-	-	+	+	-	-	
Beskæftigelsesvækst	+						-	+	-	-	
Antal husstande/Indbyggertal	+										+
Statsborgere fra 3.lande											-
Anmeldte tyverier og indbrud	-										(+)
Afstand til Økonomisk center	-										-

Note: Statistisk insignifikante resultater er i indikeret med parenteser.

(a) Bruttoflytninger mellem 13 amter + en region bestående af Københavns Amt, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune ud fra relative forskelle i regionale karakteristika på især arbejdsmarkedet. For at sikre sammenlignelighed på tværs af studier er de relative variabler vendt modsat i forhold til i studiet. Estimationerne er baseret på aggregerede data for flytninger mellem regionerne.

(b) Analysens resultater skulle bruges til LINE og modellen bruger derfor en conditional logit-model med lineære koefficienter. Vi rapporterer kun estimationer fra den fulde model for grupper der er i arbejdsstyrken både primo og ultimo perioden.

(c) Analysen bygger videre på Andersen (2002) og undersøger speciel om tilgængelighed til arbejde er en drivende faktor for bosætning. Hypotesen er at flytninger inden for 45 pendlingsoplande drives af andre faktorer end flytninger mellem pendlingsoplande. Vi viser udelukkende resultater for personer der både primo og ultimo var i arbejdsstyrken.

(d) Analysen sætter fokus på skat og service i kommunerne gennem en *discret choice - conditional logit*-model på mikrodata på flyttende personer der flytter til en af de 50 kommuner inden for hovedstadens 5 Amter/kommuner.

* Ejendomspriser kan enten bruges som en variabel der påvirker nytten ved en bosætningsmulighed negativt, fordi det mindsker øvrige forbrugsmuligheder, eller som en *proxi* for attraktivitet givet en række faktorer som er kapitaliseret i ejendomspriserne.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af Dilling-Hansen & Smith (1996), Andersen (2002), Norstrand & Andersen (2002) og Munch (2002).

I udenlandske studier finder man desuden en række andre variabler med signifikante resultater. Det gælder fx Dahlberg & Fredriksson (2001) som inkluderer antal ledige lejemål og dermed afklarer at antallet af bosætningsmuligheder påvirker antallet af tilflyttere til svenske kommuner. Samme forfattere finder positive estimater for koncentrationen af immigranter hvilket forfatterne forklarer med at 20 procent af personerne i studiet selv er født i udlandet.

Åslund (2005) fokuserer på immigranter til Sverige og får signifikante positive estimater for etnisk koncentration, immigranternes befolkningstæthed, immigranternes beskæftigelse og graden af offentlig forsørgelse.

Også Quigley (1985) inkluderer etnisk koncentration – nemlig i skolen – og finder på amerikanske data at afro-amerikanere og hvide foretrækker egen etnicitet. Studiet viser også, at transporttid til arbejde (både med bil og med offentlige transportmidler) kan påvirke negativt.

Vender vi blikket mod kvalitative og beskrivende studier fra udlandet, så kan vi supplere listen af faktorer, der virker på områdets attraktivitet. OECD (2007) nævner afstand fra en storby som en faktor, fordi det beskriver tilgængeligheden af en række ressourcer og services som ikke findes lokalt. Her er det altså ikke arbejdspladserne men forbrugsmulighederne der er i fokus. Også kriminalitet kan være en faktor i forbindelse med vurderingen af en regions attraktivitet, jf. Munch (2002).

Jensen & Svendsen (2007) argumenterer for betydningen af sundhedsservice – herunder eHealth – for yderområdets attraktivitet, og forfatterne efterlyser solide studier der kan understøtte hypotesen. Ærø, Suenson & Andersen (2005) konstaterer også, at sygehusdækning er en af de faktorer, der bliver overvejet i forbindelse med flytning til yderområder. Vi er forbeholdne over for betydningen af dette, eftersom det kan være svært at få klarhed over dækningen i et område. Alene det at finde den nærmeste skadestue i Region Syddanmark kan være svært. Og hvor mange tilflyttere til København ved, at Rigshospitalet ikke har en skadestue?

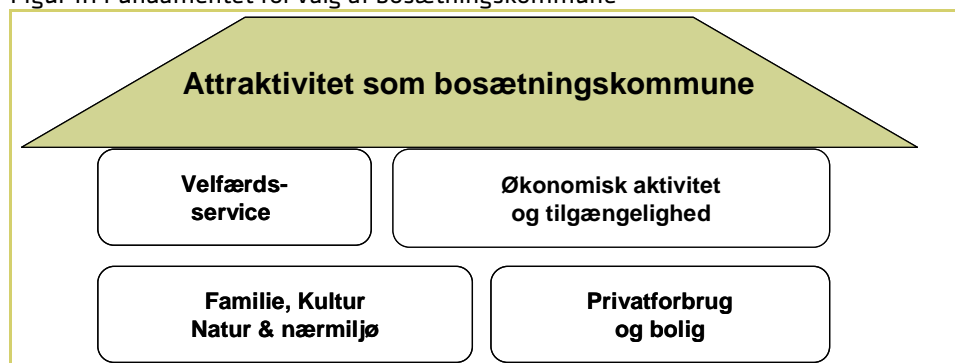
Ærø, Suenson & Andersen bemærker desuden, at der er forskel på tilflytterne. En del af tilflytterne til ni udvalgte yderområder er såkaldte 'lokale' der flytter tilbage til det område, de har boet i under deres opvækst og barndom. Årsagen kan være endt uddannelse eller et partnerbrud, hvor de har brug for familie og venner. Disse personer har ofte fokus på naturen og barrieren for at flytte hjem kan være jobmulighederne.

Nogle flytter til yderområderne for at realisere drømme om fx bolig, selv om de ikke har relation til området. Her er bygningernes kvalitet og pris vigtige for valget. For en del af disse nye tilflyttere omfatter forventningerne til yderområderne også lokalt sammenhold og forpligtende fællesskab. De ønsker at engagere sig. Andre tilflyttere benytter mere yderområderne som base, men fastholder job og venner udenfor yderområderne. For næsten alle er de naturmæssige herligheder i yderområderne af betydning for bosætningsvalget. Resultaterne er interessante i forhold til nogle områder, men man bør være opmærksom på, at der sandsynligvis er et selection bias. De, der bosætter sig i yderområder, tæt på naturen, gør det, fordi de værdsætter naturmæssige herligheder. Dette bias gør det problematisk at overføre resultaterne fra yderområder til en national kontekst.

1.3. Faktorer

Vi grupperer de variabler vi har testet i modellen i fire områder, jf. figur 1.1.

Figur 1.1 Fundamentet for valg af bosætningskommune



Kilde: Copenhagen Economics

I tabel 1.2 til tabel 1.5 viser vi samtlige variabler vi har testet i modellen under hvert af de fire områder.

Tabel 1.2 Variabler under økonomisk aktivitet og tilgængelighed

Variabel	Forventet fortegn	Operationalisering
Økonomisk aktivitet inden for rækkevidde	Positiv	Økonomisk aktivitet, man kan trække på, opgøres som lønsum efter arbejdsstedskommune deflateret med afstand. Fra en given kommune kan man trække på lønsum både i og uden for kommunen, men værdien af kommunernes lønsum falder lineært med afstanden i kroner og er helt væk ved 350 kr. (2003-priser). Det betyder at hvis man bosatte sig i Rødby, så kunne man trække 100 procent på den økonomiske aktivitet på arbejdsstederne i Rødby Kommune. Man kunne også trække på fx Vordingborg, men der er der en omkostning (tid, brændstof og evt. færge- og broafgifter) og derfor tæller den økonomiske aktivitet i Vordingborg ikke med fuld kraft, hvis man bosatte sig i Rødby. Jo længere væk man skal køre i bil, jo mindre er arbejdsmarkedet værd for en person i Rødby. Værdien af økonomisk aktivitet for Rødby dør helt ud ved Københavns Kommune.
Ekstra befordringsfradrag	Positiv	Dummyvariabel på de kommuner, som Skatteministeriet har udpeget til at yderområder i forhold til befordringsfradraget
Tilgængelighed til lufthavnsafgange	Positiv	Tilgængelighed til lufthavn opgøres som passagertallet deflateret med afstand. Fra en given kommune kan man trække på passagertallet fra andre kommuner, men værdien af passagertallet falder lineært med afstanden i kroner og er helt væk ved 350 kr. (i 2003-priser).
IC3-tog	Positiv	Dummy for tilstedeværelse af togstation med IC3-stop

Note: Variabler med fed har det forventede fortegn i den endelige model og er signifikante.

Kilde: Copenhagen Economics

Tabel 1.3 Variabler under velfærdsservice

Variabel	Forventet fortegn	Operationalisering
Serviceniveau	Positiv	Serviceindeks
Skattniveau	Negativ	Udskrivningsprocent (Kommuneskat + Amtsskat)
Grundskyldspromille	Negativ	Grundskyldspromille
Pasningsgaranti	Positiv	Dummyvariabel for kommuner med pasningsgaranti
Børnepasningstakster	Negativ	Simpelt gennemsnit af indeks for takster på dagpleje+børnehave. Indeks 100 = laveste sum af takster
Karaktergennemsnit	Positiv	Folkeskolens 9-klases afgangsprøve. Dansk, engelsk, matematik og naturvidenskab tæller lige meget
Ældreplejetakst	Positiv	Simpelt gennemsnit af indeks for takster på udbragt mad, forplejning på plejehjem og aflastningsophold

Note: Variabler med fed har det forventede fortegn i den endelige model og er signifikante.

Kilde: Copenhagen Economics

Tabel 1.4 Variabler under privatforbrug og bolig

Variabel	Forventet fortegn	Operationalisering
Forbrugsmuligheder i kommunen	Positiv	Antal detail-virksomheder (brancher 52109, 52299, 52300, 52419, 52449) divideret med kommunens areal
Variation i boligudbud	Positiv	Andel ejerboliger
Boligkvalitet	Positiv	Andel af stuehuse, parcelhuse, række-, kæde- og dobbelthuse samt etageboliger der IKKE har installationsmangler (toilet, fjernvarme og/eller bad)
By- og boligforbedringer	Positiv	Udgifter til by- og boligforbedringer (både drift og anlæg som gennemsnit over to år) pr. indbygger
Socialt boligbyggeri	Negativ	Andel almennyttige boliger
Boligpriser	Negativ	M2-priser på parcel- og rækkehuse i 4. kvartal fra Realkreditrådet
Antal husstande	Positiv	Antal husstande i kommunen

Note: Variabler med fed har det forventede fortegn i den endelige model og er signifikante.

Kilde: Copenhagen Economics

Tabel 1.5 Variabler under familie, kultur, natur og nærmiljø

Variabel	Forventet fortegn	Operationalisering
Afstand til forældres bopælskommune	Negativ	Afstand fra kommune målt i omkostninger ved at køre fra en given kommune til forældre (mor) bopælskommune ultimo året
Afstand til fraflytningskommune	Negativ	Afstand fra kommune målt i omkostninger ved at køre fra en given kommune til bopælskommunen 1/1 i henholdsvis 1996, 2001 og 2006
Kultur	Positiv	Kommunale bruttoudgifter til kultur (inkl. biblioteker og folkeoplysning) pr. indbygger
Forlystelser, kultur og sport	Positiv	Antal arbejdssteder på branchekode 92000 Forlystelser, kultur og sport divideret med antal indbyggere
Byliv	Positiv	Antal restauranter, caféer og barer (55.30.10 og 55.40) divideret med kommunens areal (Specialkørsel)
Kystlinie	Positiv	Længde af kystlinie i forhold til kommunens areal
Blå Flag badestrande	Positiv	Antal Blå Flag-badestrande i forhold til kommunens areal
Skov	Positiv	Andel skov i forhold til kommunens areal (ha/km ²)
Befolkningstæthed	Negativ	Indbyggere i forhold til kommunens areal
Socialt udsatte	Negativ	Andel af befolkningen der er på revalidering, førtidspension eller kontanthjælp
Etnisk diversitet	Negativ	Andel indbyggere med statsborgerskab fra tredjelande
Kriminalitet	Negativ	Simpelt gennemsnit af indeks for hhv. anmeldte tyverier/indbyggere og anmeldte voldsforbrydelser pr. indbygger

Note: Variabler med fed har det forventede fortegn i den endelige model og er signifikante.

Kilde: Copenhagen Economics

1.4. Resultater

Vi har gennemført en estimationsproces for årene 1996, 2001 og 2006 ud fra Specific to General-metoden. Det er et centralt problem ved estimation, at de forklarende variabler i større eller mindre grad korrelerer. Der er to grundlæggende metoder til at finde den endelige model. I General to Specific fylder man alle variable ind i modellen og fjerner én for én de variable som skaber problemer på grund af korrelation. I Specific to General inkluderer man i stedet variablene én for én ud fra betragtninger om hvilke variabler, der korrelerer og hvilke, der er vigtigst i forhold til at forklare den forklarede variabel, i dette tilfælde tilflytninger til hver kommune. Begge metoder indeholder skøn. Vi vurderer dog, at der er størst risiko

ved at bruge General to Specific, fordi vi som udgangspunkt arbejder med 30 forklarende variable, og der er en betragtelig korrelation mellem flere af dem. En estimation med alle variable vil derfor ikke give meget information om hvilken variabel, der først skal fjernes.

Tabel 1.6 Sammenfatning af resultater fra estimationer

Variabel	1996		2001		2006	
	Fortegn	Sign.	Fortegn	Sign.	Fortegn	Sign.
Økonomisk aktivitet inden for rækkevidde (for personer med videregående. udd.)	(+)	0,859	+	0,000	(-)	0,620
Ekstra befordringsfradrag					+	0,005
IC3-tog	+	0,000	+	0,000	+	0,000
Skat	(+)	0,003	-	0,000	-	0,000
Børnepasningstakst (for personer med børn)	-	0,000	-	0,000	-	0,000
Pasningsgaranti (for personer med børn)			+	0,000		
Karaktergennemsnit			(-)	0,000	+	0,000
Forbrugsmuligheder i kommunen	+	0,000	+	0,000	+	0,000
Afstand til fraflytningskommune	-	0,000	-	0,000	-	0,000
Afstand til forældres bopælskommune	-	0,000	-	0,000	-	0,000
Kulturudgifter	+	0,000	+	0,000	+	0,000
Kystlinie	+	0,000	+	0,000	+	0,000
Antal husstande	+	0,000	+	0,000	+	0,000

Note: Den samlede liste af variable vi har testet inkluderer Økonomisk aktivitet inden for rækkevidde, Ekstra befordringsfradrag (kun 2006), Tilgængelighed til lufthavnsafgange, IC3-togstation, Kommunal serviceniveau, Kommunal skatteniveau, Grundskyldspromille, Pasningsgaranti (kun 2001), Børnepasningstakst, Karaktergennemsnit (kun 2001 og 2006), Ældreplejetakst, Forbrugsmuligheder i kommunen, Variation i boligudbud, Boligkvalitet, By- og boligforbedringer, Socialt boligbyggeri, Boligpriser, Afstand til forældres bopælskommune, Afstand til fraflytningskommune, Kulturudgifter, Forlystelser, kultur og sport, Byliv, Kystlinie, Blå Flag Badestrande, Skov, Befolkningstæthed, Socialt udsatte, Etnisk diversitet, Kriminalitet og Antal husstande.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra bl.a. Danmarks Statistik og Kommunale Nøgletal

Der er desuden gennemført en ekstra estimation for bosætning i 2001 blandt de 40 procent højestlønnede erhvervsaktive. Når vi sammenligner med resultaterne for alle erhvervsaktive i 2001, så er det kun på økonomisk aktivitet, vi ser en ændring. Her bliver koefficienten nemlig insignifikant.

Tabel 1.7 Rå estimationsresultater fra STATA

Datagrundlag	Resultat					
1996 Alle erhvervsaktive	Conditional (fixed-effects) logistic regression			Number of obs	=	5897880
	Log likelihood = -64615.646			LR chi2(10)	=	115352.57
				Prob > chi2	=	0.0000
				Pseudo R2	=	0.4716
	valg	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]
	udskriv~1996	.0245593	.008331	2.95	0.003	.0082309 .0408878
	udg_kul~1996	.0014585	.0000198	73.59	0.000	.0014196 .0014973
	ic3stat~1996	.2684165	.0214964	12.49	0.000	.2262844 .3105487
	husstan~1996	.0000121	1.70e-07	71.25	0.000	.0000118 .0000124
	Flytafstand	-.0098257	.0000755	-130.21	0.000	-.0099736 -.0096778
	afstandfor~e	-.007425	.0000765	-97.07	0.000	-.007575 -.0072751
	detaillarb~l	.0162149	.0007945	20.41	0.000	.0146576 .0177721
	dummy_born~t	-.0130856	.0014551	-8.99	0.000	-.0159375 -.0102337
dummy_oekon	1.43e-07	8.04e-07	0.18	0.859	-1.43e-06 1.72e-06	
kystlin~1996	.8465079	.0389575	21.73	0.000	.7701526 .9228631	
2001 Alle erhvervsaktive	Conditional (fixed-effects) logistic regression			Number of obs	=	5756130
	Log likelihood = -62801.613			LR chi2(11)	=	113102.29
				Prob > chi2	=	0.0000
				Pseudo R2	=	0.4738
	valg	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]
	udskriv~2001	-.0255389	.009555	-2.67	0.008	-.0442663 -.0068114
	udg_kul~2001	.0013695	.000017	80.38	0.000	.0013361 .0014029
	ic3stat~2001	.3068409	.0220105	13.94	0.000	.263701 .3499808
	husstan~2001	.0000125	1.51e-07	82.78	0.000	.0000122 .0000128
	Flytafstand	-.0090847	.0000735	-123.58	0.000	-.0092288 -.0089406
	afstandfor~e	-.0068635	.0000752	-91.23	0.000	-.0070109 -.0067146
	detaill~2001	.0196338	.0007045	27.87	0.000	.0182529 .0210146
	dummy_born~t	-.0195829	.0013572	-14.43	0.000	-.0222428 -.0169229
dummy_pasn~g	.3611533	.0461881	7.82	0.000	.2706262 .4516804	
dummy_oekon	3.86e-06	5.69e-07	6.78	0.000	2.74e-06 4.97e-06	
kystlin~2001	.9206947	.0405184	22.72	0.000	.8412802 1.000109	
2001 40 procent højestløn- nede erhvervsaktive	Conditional (fixed-effects) logistic regression			Number of obs	=	20082870
	Log likelihood = -244139.59			LR chi2(11)	=	344553.26
				Prob > chi2	=	0.0000
				Pseudo R2	=	0.4137
	valg	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]
	udskriv~2001	-.0700385	.0047398	-14.78	0.000	-.0793283 -.0607487
	udg_kul~2001	.0009087	9.05e-06	100.42	0.000	.0008909 .0009264
	ic3stat~2001	.2894473	.0114228	25.34	0.000	.267059 .3118356
	husstan~2001	9.62e-06	8.02e-08	119.89	0.000	9.46e-06 9.78e-06
	Flytafstand	-.0116149	.0000461	-251.88	0.000	-.0117053 -.0115245
	afstandfor~e	-.0077715	.0000462	-168.08	0.000	-.0078621 -.0076808
	detaill~2001	.0148834	.0003342	44.54	0.000	.0142285 .0155384
	dummy_born~t	-.0090538	.000527	-17.18	0.000	-.0100867 -.0080208
dummy_pasn~g	.3490438	.016862	20.70	0.000	.3159949 .3820927	
dummy_oekon	-8.88e-09	2.09e-07	-0.04	0.966	-4.19e-07 4.01e-07	
kystlin~2001	.7123694	.0201257	35.40	0.000	.6729237 .7518151	
2006 Alle erhvervsaktive	Conditional (fixed-effects) logistic regression			Number of obs	=	6135750
	Log likelihood = -82813.884			LR chi2(12)	=	88820.51
				Prob > chi2	=	0.0000
				Pseudo R2	=	0.3491
	valg	Coef.	Std. Err.	z	P> z	[95% Conf. Interval]
	udskriv~2006	-.0614755	.0079214	-7.76	0.000	-.0770011 -.0459499
	udg_kul~2006	.0011578	.0000142	81.37	0.000	.0011299 .0011857
	ic3stat~2006	.4632101	.0211259	21.93	0.000	.421804 .5046162
	husstan~2006	.0000146	1.73e-07	84.39	0.000	.0000142 .0000149
	Flytafstand	-.0040532	.0000497	-81.52	0.000	-.0041507 -.0039558
	afstandfor~e	-.0011512	.0000508	-22.65	0.000	-.0012508 -.0010516
	detaill~2006	.0097448	.001063	9.17	0.000	.0076613 .0118283
	dummy_born~t	-.0274874	.0012661	-21.71	0.000	-.0299689 -.0250058
dummy_oekon	-1.66e-07	3.34e-07	-0.50	0.620	-8.21e-07 4.89e-07	
kystlin~2006	.330403	.0403283	8.18	0.000	.2509983 .4090823	
sr_ligtk~2006	.0851318	.0304195	2.80	0.005	.0255106 .144753	
karakte~2006	.1671283	.0413622	4.04	0.000	.08606 .2481967	

Note: Koefficienterne kan ikke sammenlignes på tværs af årene. Årsagen er, at vi er nødt til at bruge en model, der estimerer sandsynligheden for at vælge en bestemt kommune. Sandsynligheden for at vælge en bestemt kommune afhænger ikke kun af kommunens karakteristika, men også af alle kommuners karakteristika.

Af samme årsag kan man heller ikke sammenligne koefficienterne for alle erhvervsaktive i 2001 med gruppen af højtlønnede erhvervsaktive i 2001.

Den samlede liste af variable vi har testet inkluderer Økonomisk aktivitet inden for rækkevidde, Ekstra befordringsfradrag (kun 2006), Tilgængelighed til lufthavnsafgange, IC3-togstation, Kommunal serviceniveau, Kommunal skatteniveau, Grundskyldspromille, Pasningsgaranti (kun 2001), Børnepasningstakst, Karaktergennemsnit (kun 2001 og 2006), Ældreplejetakst, Forbrugsmuligheder i kommunen, Variation i boligudbud, Boligkvalitet, By- og boligforbedringer, Socialt boligbyggeri, Boligpriser, Afstand til forældres bopælskommune, Afstand til fraflytningskommune, Kulturudgifter, Forlystelser, kultur og sport, Byliv, Kystlinie, Blå Flag Badestrande, Skov, Befolkningstæthed, Socialt udsatte, Etnisk diversitet, Kriminalitet og Antal husstande.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra bl.a. Danmarks Statistik og Kommunale Nøgletal

Modellens egenskaber gør, at det ikke er muligt umiddelbart at tolke på koefficienternes størrelse. I tidligere danske studier med denne type model konstateres derfor i hvilken retning, de forskellige faktorer i modellen påvirker sandsynligheden for at vælge en kommune. Desuden gør de klart, om koefficienterne er signifikant forskellige fra nul, det vil sige om vi kan være sikre på, at faktoren påvirker i den givne retning. Det de *ikke* siger er, om faktoren påvirker *væsentligt*. En variabel kan sagtens give en signifikant koefficient uden at ændringer i variabelen i realiteten rykker ved en kommunes attraktivitet.

For at kunne vurdere hvilke faktorer, der er relevante som effektive politik-redskaber, har vi gennemført eksperimenter, hvor vi har ændret på tre kommuners karakteristika. Modellen for 2001 giver de mest troværdige resultater og har en forklaringskraft på 0,47. Vi bruger derfor den endelige model for 2001 som udgangspunkt, når vi laver scenarierne for de tre kommuner. Scenarierne giver nogle procentvise stigninger i tilflytningen fra udgangspunktet i 2001. Disse stigninger bruger vi på de faktiske tilflytninger af erhvervsaktive i 2005 for at få en størrelseeffekt i absolutte tal.

Vi har ikke medtaget afstand til fraflytningskommune, afstand til forældres bopælskommune og kystlinie, da det ikke er muligt at opstille virkelighedsnære scenarier for ændringer for disse faktorer.

Tabel 1.8, tabel 1.9 og tabel 1.10 viser at økonomisk aktivitet inden for rækkevidde ikke ændrer noget ved antallet af tilflyttere. Ifølge modellen giver det ingen ændringer i antallet af tilflyttere selv hvis der sker en 2,3 procent relativ styrkelse i Norddjurs Kommune.

Table 1.8 Scenarium for politik-ændringer for Morsø Kommune

Variabel	Faktiske tilflyttere	Politik-ændring	Ekstra tilflyttere
Økonomisk aktivitet inden for rækkevidde	325	Faktisk udvikling 2001-2006 (relativ styrkelse på 1,9 procent)	0
IC3-station	325	En station i kommunen (Ingen i dag)	105
Skat	325	Laveste skat (svarende til 6,2 point reduktion)	51
Takster for børnepasning	325	Laveste samlede takst (svarende til 63 procent reduktion)	76
Pasningsgaranti	325	Garanti i kommunen (Harve garanti)	-
Kulturudgifter	325	50% stigning (Svarende til stigning på 550 kr. pr. indbygger i 2001-priser)	311
Forbrugsmuligheder	325	10% stigning (i antallet af detailbutikker)	0
Antal husstande	325	10% stigning	4

Note: Faktiske tilflyttere er tilflyttede personer i 2005 der er erhvervsaktive ultimo 2005.

Kilde: Copenhagen Economics

Table 1.9 Scenarium for politik-ændringer for Norddjurs Kommune

Variabel	Faktiske tilflyttere	Politik-ændring	Ekstra tilflyttere
Økonomisk aktivitet inden for rækkevidde	664	Faktisk udvikling 2001-2006 (relativ styrkelse på 2,3 procent)	0
IC3-station	664	En station i hver kommune (Ingen i dag) [□]	213
Skat	664	Laveste skat (svarende til ca. 6 point reduktion) [□]	99
Takster for børnepasning	664	Laveste samlede takst (svarende til ca. 62 procent reduktion) [□]	224
Pasningsgaranti	664	Garanti i hver kommune (Alle havde garanti) [□]	-
Kulturudgifter	664	50% stigning (Svarende til stigning på ca. 535 kr. pr. indbygger i 2001-priser) [□]	669
Forbrugsmuligheder	664	10% stigning (i antallet af detailbutikker)	0
Antal husstande	664	10% stigning	4

Note: Faktiske tilflyttere er tilflyttede personer i 2005 der er erhvervsaktive ultimo 2005. [□]Estimeringerne er gennemført på baggrund af kommunestrukturen umiddelbart før 1. januar 2007, og scenarier tager derfor også udgangspunkt i ændrede forhold for de kommuner der blev lagt sammen til Norddjurs Kommune.

Kilde: Copenhagen Economics

Tabel 1.10 Scenarium for politik-ændringer for Lolland Kommune

Variabel	Faktiske tilflyttere	Politik-ændring	Ekstra tilflyttere
Økonomisk aktiviteter inden for rækkevidde	661	Faktisk udvikling 2001-2006 (relativt tab på 0,7 procent)	0
IC3-station	661	En station i hver kommune (Ingen i dag) ^o	141
Skat	661	Laveste skat (svarende til ca. 7 point reduktion) ^o	81
Takster for børnepasning	661	Laveste samlede takst (svarende til ca. 68 procent reduktion) ^o	112
Pasningsgaranti	661	Garanti i hver kommune (3 af 7 gamle kommuner havde garanti) ^o	13
Kulturudgifter	661	50% stigning (Svarende til stigning på 565 kr. pr. indbygger i 2001-priser) ^o	496
Forbrugsmuligheder	661	10% stigning (i antallet af detailbutikker)	1
Antal husstande	661	10% stigning	2

Note: Faktiske tilflyttere er tilflyttede personer i 2005 der er erhvervsaktive ultimo 2005.^o Estimeringerne er gennemført på baggrund af kommunestrukturen umiddelbart før 1. januar 2007, og scenarier tager derfor også udgangspunkt i ændrede forhold for de kommuner der blev lagt sammen til Lolland Kommune.

Kilde: Copenhagen Economics

De faktorer, der påvirker sandsynligheden for tilflytning mest, er IC3-togstation, skat og kulturudgifter samt pasningsgaranti og takster for børnepasning for erhvervsaktive med hjemmeboende børn. Særligt kulturudgifterne synes at have en markant påvirkning på tilflytningen af erhvervsaktive. Der er god grund til at tro at kultur kan sætte en kommune på landkortet og dermed vinde attraktivitet gennem en offensiv kulturpolitik, men tallene for ændret tilflytning fra Tabel 1.8 til Tabel 1.10 skal læses i rette kontekst. For det første er scenariet for kultur en stigning på hele 50 procent i forhold til det eksisterende niveau. Det er meget. For det andet er det ikke gratis at hæve udgifterne. I en almindelig kommune vil en sådan ændring kun kunne gennemføres gennem besparelse på andre områder eller gennem skattestigninger. Begge dele sender signaler om attraktiviteten af kommunen og det påvirker tilflytningen negativt. For det tredje skal man altid være varsom med at tolke hårdt på resultater fra estimationer. Vi kan sige med sikkerhed, at kultur påvirker tilflytningen af erhvervsaktive positivt, men koefficientens størrelse (og dermed tilflytningens størrelse i scenarierne) er behæftet med usikkerhed i en økonometrisk model. Og i forbindelse med kultur, fortæller vores intuition os, at scenarierne viser for store ændringer i tilflytningen.

Ekstra befordringsfradrag har en svagere, men ikke ubetydelig effekt, når vi sammenholder koefficientens værdi med en anden dummy-variabel i 2006-modellen, nemlig IC3-togstation.

2. MODEL FOR ANTAL DER FLYTTER

Som en del af undersøgelsen af hvorfor erhvervsaktive personer vælger at flytte, har vi testet en model til at forklare antallet af erhvervsaktive der flytter i løbet af året. Vi har gennemført analysen på aggregeret niveau.

Det viser sig at antallet af erhvervsaktive, der flytter, afhænger af antallet af erhvervsaktive der ændrer familietype, jf. Tabel 2.1.³

Tabel 2.1 Estimationsresultater fra flyttemodel

Variabel	Koefficient	Signifikansniveau
In Antal erhvervsaktive der flytter		
In Antal erhvervsaktive der har skiftet familietype	1,661	0,02
Arbejdsløshed i procent	0,013	0,20
År	0,005	0,24

Note: In betyder at vi har taget logaritmen til variabelen. Det er den mest almindelige måde at gennemføre denne type estimationer på. Datagrundlaget er 1996-2006. Den normale praksis er at godtage koefficienter med et signifikansniveau på maksimalt 0,05. Det svarer sig fem procent sandsynlighed for, at resultatet ikke er over nul. Vi har også testet om parcelhuspriserne påvirker antallet af flytninger. Parcelhuspriserne er imidlertid højt korreleret med både arbejdsløsheden og antal der har skiftet familietype og er derfor droppet fra modellen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Resultatet fortæller os, at en procent stigning i antallet, der skifter familietype, giver 1,6 procent eller ca. 7.000 flere erhvervsaktive, der flytter.

Arbejdsløsheden har en positiv koefficient, men resultatet er ikke signifikant. Ligeledes viser der sig at være en positiv tidstrend der peger i retning af flere og flere flytninger i Danmark. Dette resultat er dog heller ikke signifikant.

³ De fire familietyper er henholdsvis samboende med hjemmeboende børn, samboende uden hjemmeboende børn, enlig med hjemmeboende børn og enlig uden hjemmeboende børn.

3. KARAKTERISTIK AF ERHVERVSAKTIVE DER FLYTTER

De erhvervsaktive der flytter mest er:

- Lavtuddannede
- Mænd
- Der er unge og
- Der er hverken har samlevende partner eller hjemmeboende børn

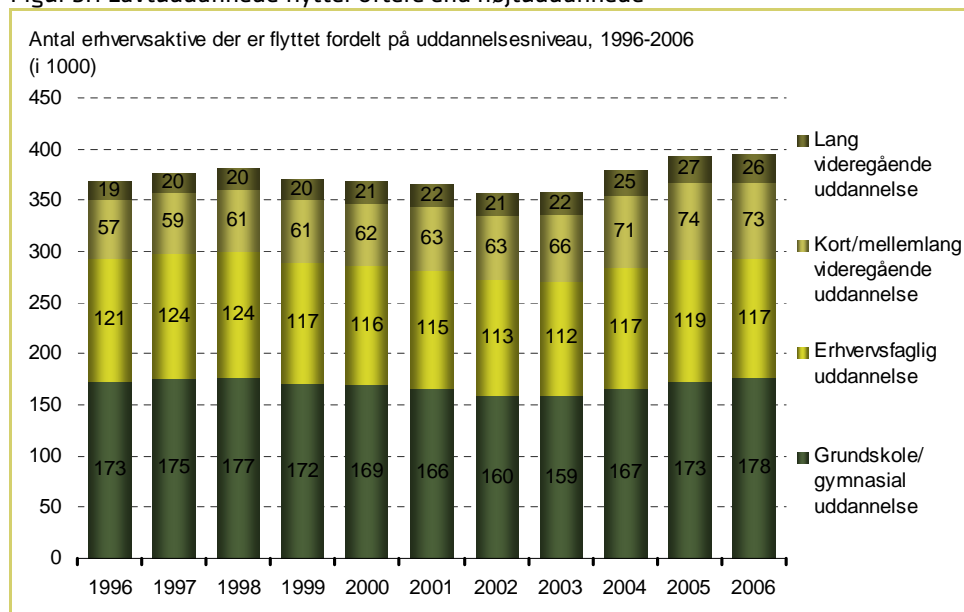
De erhvervsaktive der flytter mindst er:

- Højtuddannede
- Kvinder
- Der er ældre
- Der er enlige med hjemmeboende børn

De lavestlønnede flytter klart mere end de højestlønnede.

Figur 3.1 afspejler fordelingen af erhvervsaktive på uddannelsesniveau, men der er en klar tendens til at de lavtuddannede flytter oftere.

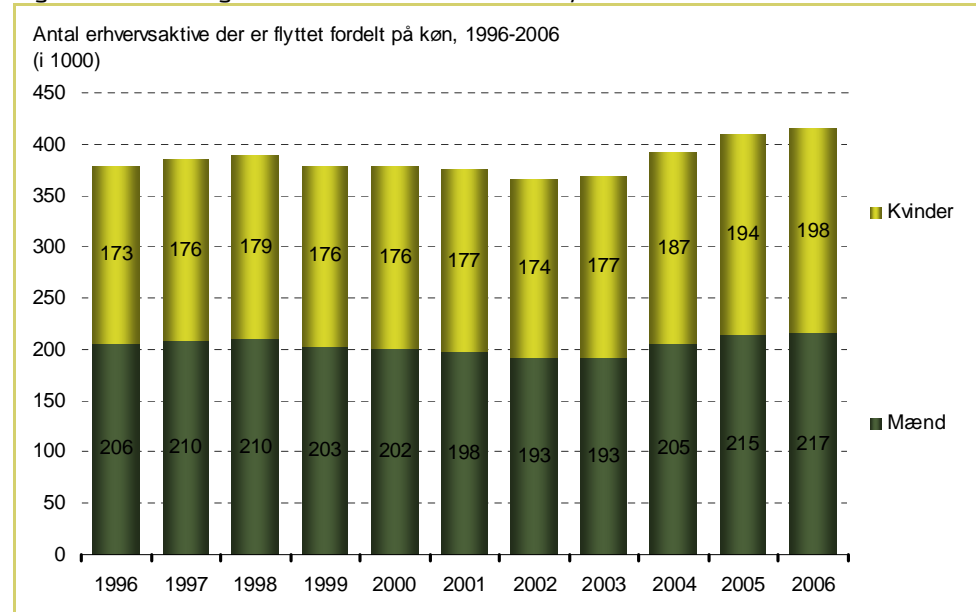
Figur 3.1 Lavtuddannede flytter oftere end højtuddannede



Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 3.2 viser, at der er flere mænd der flytter end kvinder.

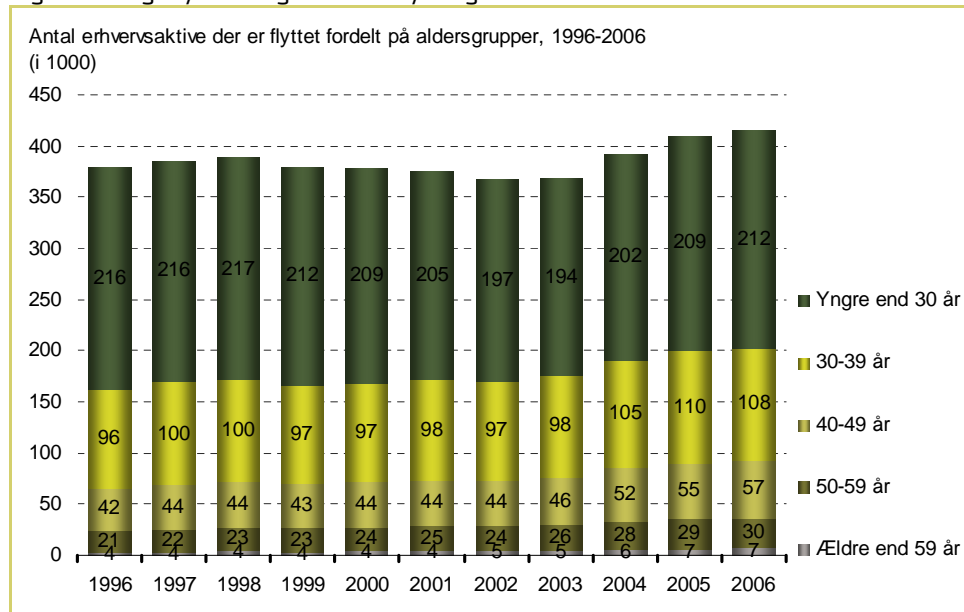
Figur 3.2 Mænd udgør den største del af dem der flytter



Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 3.3 viser, at unge flytter ofte og at flyttetilbøjeligheden falder kraftigt med alderen.

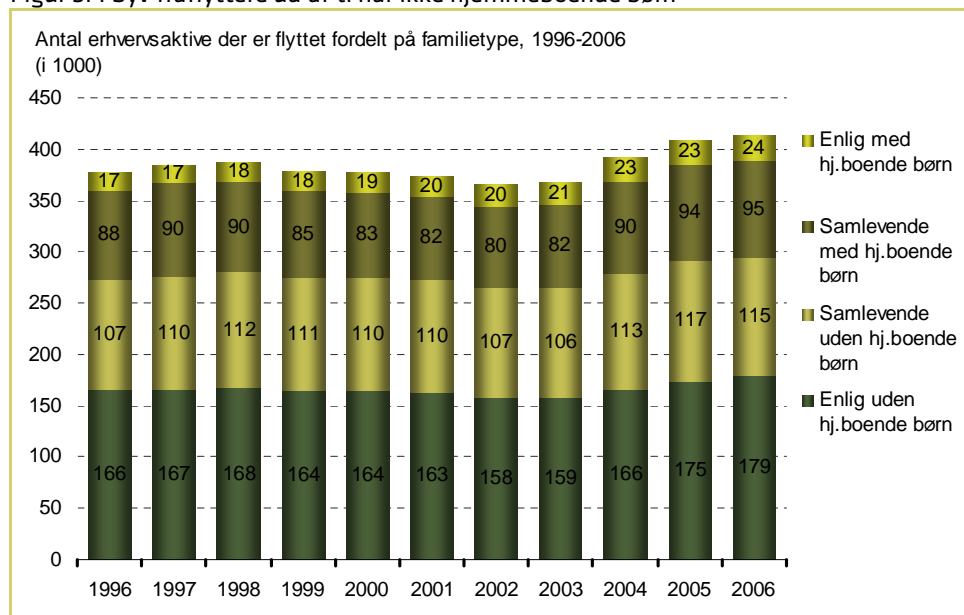
Figur 3.3 Unge fylder meget i antal flytninger



Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 3.4 afspejler fordelingen af erhversaktive på familietype, men der er en klar tendens til, at enlige flytter oftere, og at børn sænker flyttetilbøjeligheden lidt. 70 procent af de der flytter har ikke hjemmeboende børn, men samme gruppe udgør kun 60 procent af de erhversaktive.

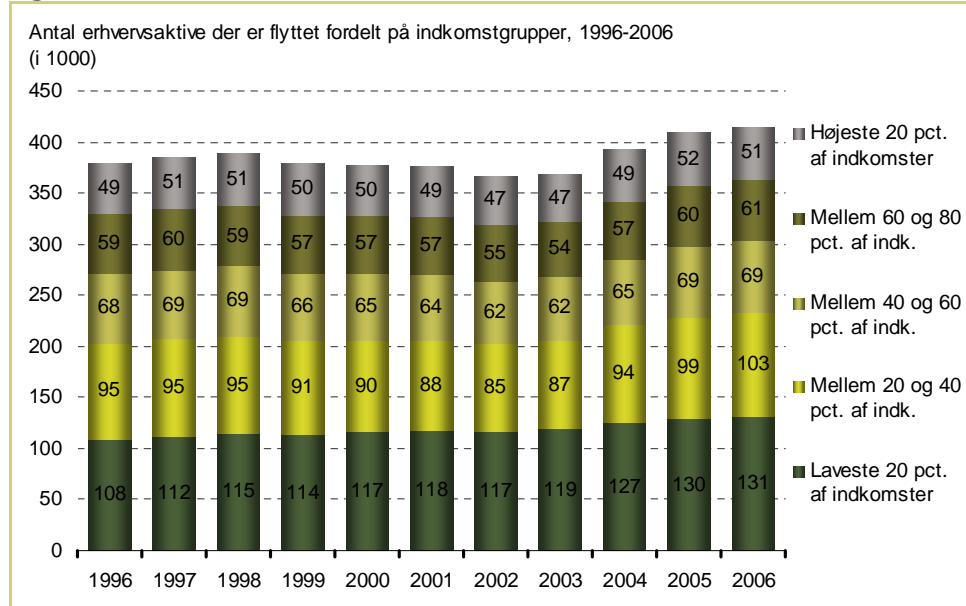
Figur 3.4 Syv fraflyttere ud af ti har ikke hjemmeboende børn



Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 3.5 viser flyttemønstrene fordelt på indkomstgrupper, hvor der er lige mange erhversaktive i hver sin gruppe. Vi kan derfor se, at flyttetilbøjeligheden falder jo højere erhvervsindkomst en person har.

Figur 3.5 Indkomst



Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

4. KARAKTERISTIK AF PENDLERE

De beskæftigede, der pendler mest, er:

- Højtlønnede
- Mænd
- Mellem 30 og 39 år
- Der er hverken har samlevende partner eller hjemmeboende børn

De beskæftigede, der pendler mindst, er derimod:

- Lavtuddannede
- Kvinder
- Mellem 50 og 59 år
- Der er enlige med hjemmeboende børn

Tabel 4.1 Forskelle i pendlingsafstand og udvikling i pendlingsafstand

Gruppe	Hele landet		Yderområder	
	(Forskel til gns.-niveau)	(Forskel til gns.-udvikling)	(Forskel til gns.-niveau)	(Forskel til gns.-udvikling)
Mænd	++	→	+++	→
Kvinder	÷÷÷	→	÷÷÷	→
Under 30 år	≈	↓	≈	↓
30-39 år	+	↗	+	↗
40-49 år	≈	↗	≈	↗
50-59 år	÷	→	÷	↗
Over 59 år	≈	→	≈	↑
Enlig uden hjemmeboende børn	≈	↓	+++	↘
Enlig med hjemmeboende børn	÷÷÷÷	→	÷÷÷÷	→
Samlevende uden hjemmeboende børn	≈	→	≈	→
Samlevende med hjemmeboende børn	≈	↗	÷	→
Grundskole/gymnasial uddannelse	÷	↘	÷	→
Erhvervsfaglig uddannelse	≈	↘	≈	↘
Kort eller mellemlang videregående uddannelse	≈	→	+	↗
Lang videregående uddannelse	+++++	→	+++++++	↑
Gennemsnit	17,3 km	+ 2 km	18,7 km	+ 3 km

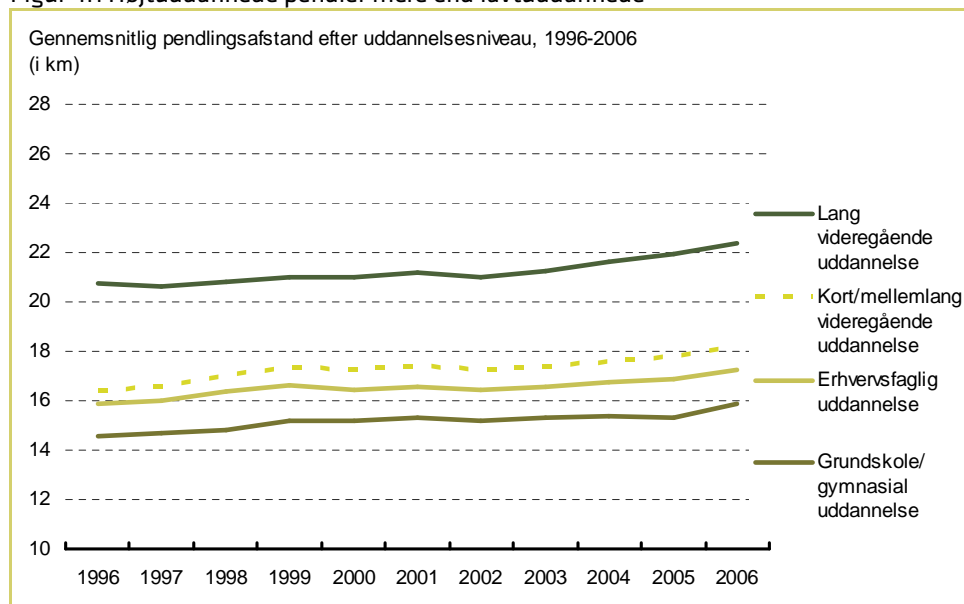
Note: Tabellen opsummerer resultaterne for forskellige grupper af erhvervsaktive for henholdsvis hele landet og for yderområderne. Vi ser i først og tredje kolonne på afvigelse i forhold til gennemsnittet for hele gruppen på niveauet af pendling i 2006. Her svarer et ≈ til, at niveauet ligger inden for plus/minus 1 km fra den gennemsnitlige pendlingsafstand. Et + svarer til mellem 1 og 2 km længere gennemsnitlige pendlingsafstand for gruppen end gennemsnittet, mens et - svarer til mellem 1 og 2 km kortere gennemsnitlig pendlingsafstand. I anden og fjerde kolonne ser vi afvigelse på udviklingen fra 1996 til 2006 i forhold til gennemsnittet for hele gruppen. Et ↗ svarer til en stigning på mellem 0,5 og 1 km over den gennemsnitlige udvikling. Over 1 km stigning over gennemsnittet giver et ↑. Pilesystemet er parallelt (med pile der peger ned) for svagere udvikling end gennemsnittet for henholdsvis hele landet og for yderområder.

Kilde: Copenhagen Economics

De højestlønnede pendler også gennemsnitligt længere end de lavere lønnede.

Nedenstående figurer dokumenterer forskelle i pendlingsafstande på tværs af grupper.

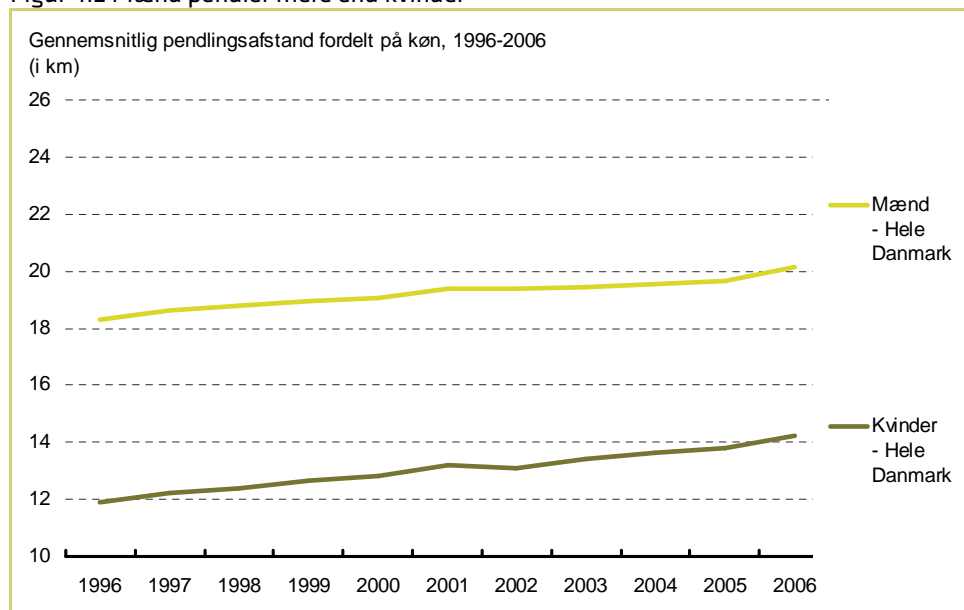
Figur 4.1 Højtuddannede pendler mere end lavtuddannede



Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

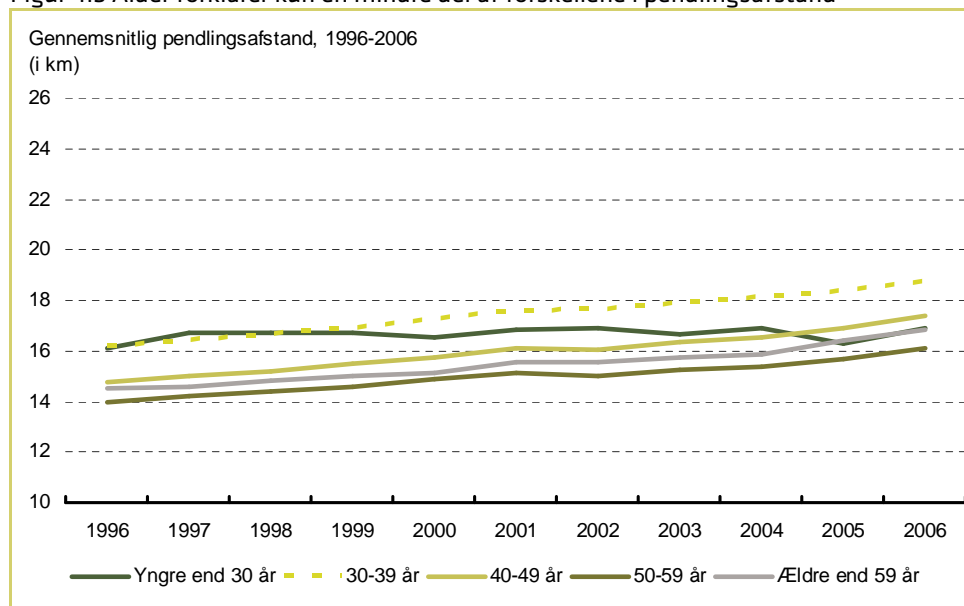
Figur 4.2 Mænd pendler mere end kvinder



Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

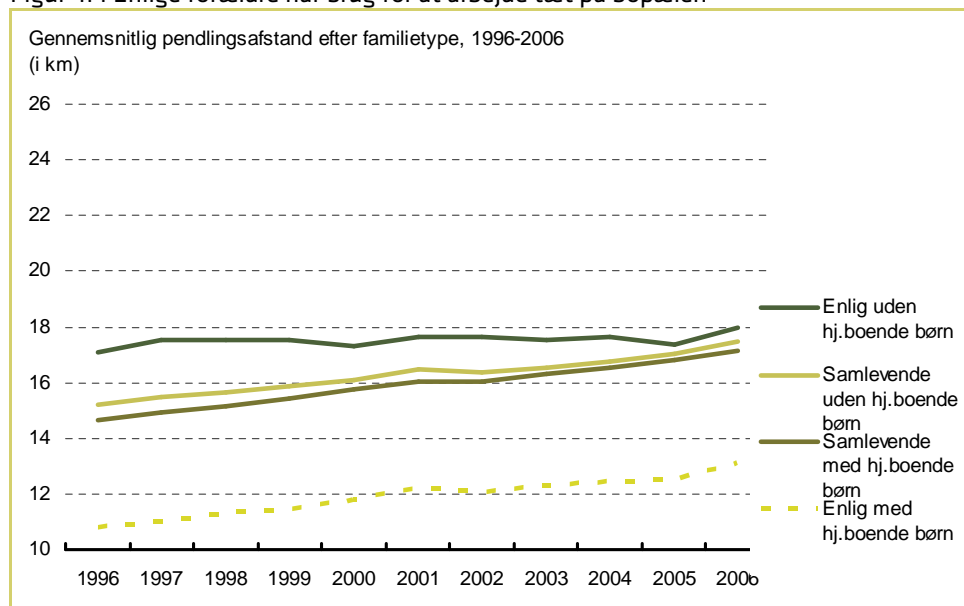
Figur 4.3 Alder forklarer kun en mindre del af forskellene i pendlingsafstand



Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

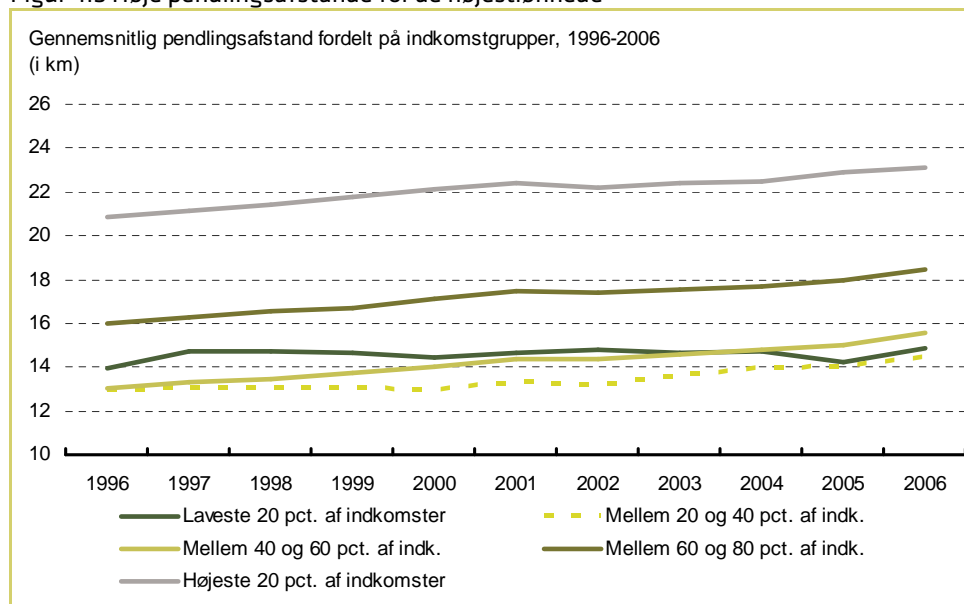
Figur 4.4 Enlige forældre har brug for at arbejde tæt på bopælen



Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 4.5 Høje pendlingsafstande for de højestlønnede

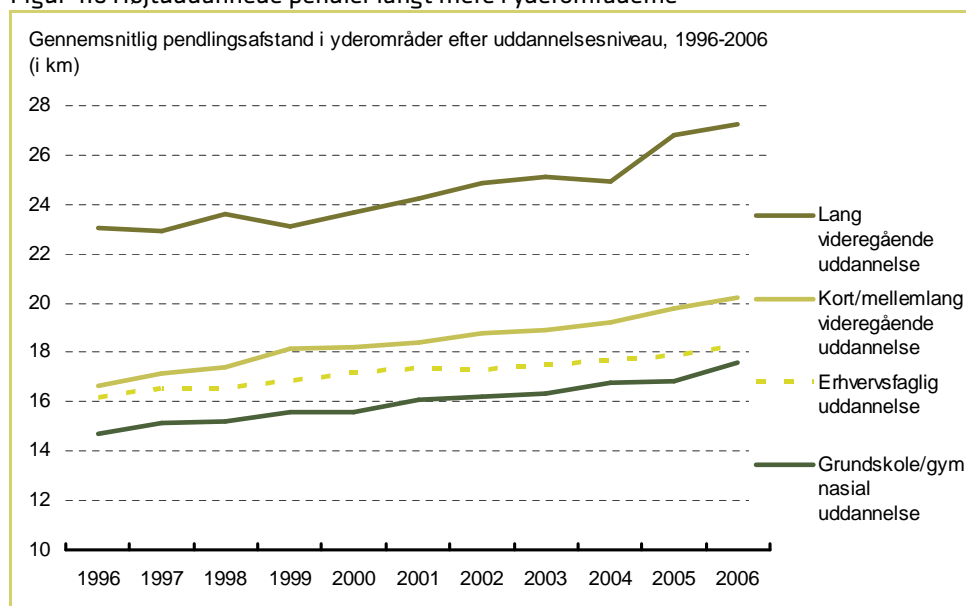


Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Karakteristik af pendlere fra yderområderne

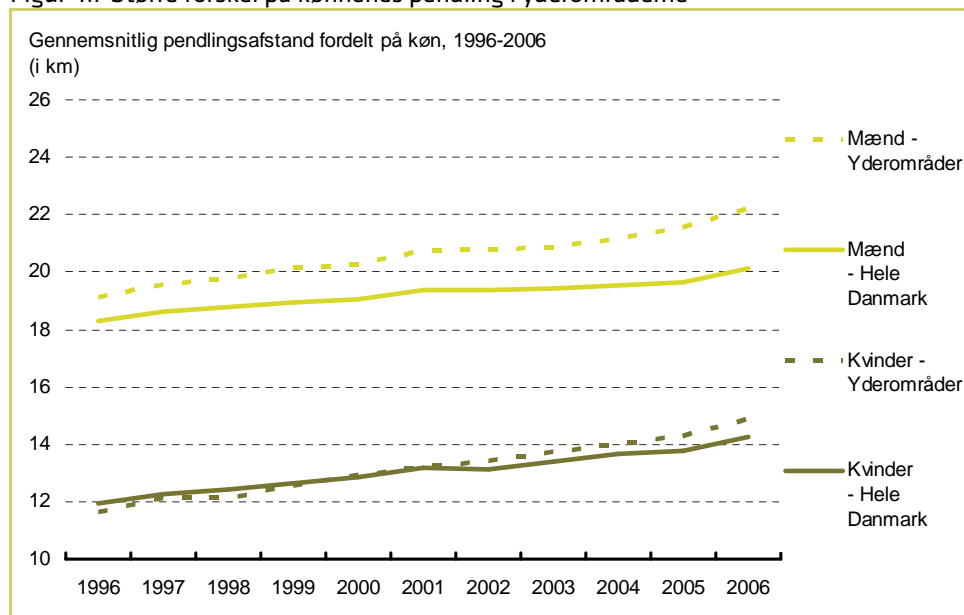
Figur 4.6 Højtuddannede pendler langt mere i yderområderne



Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

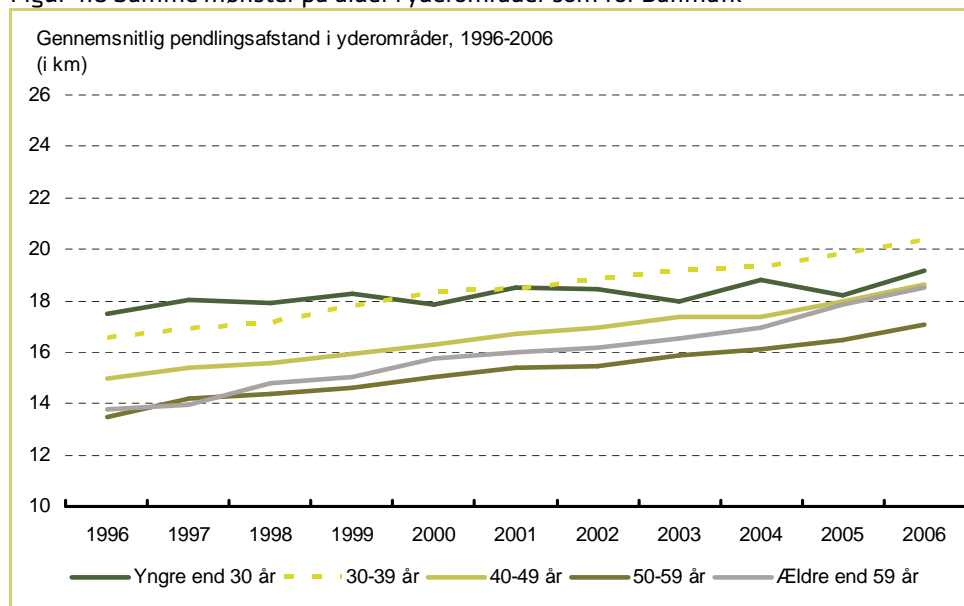
Figur 4.7 Større forskel på kønnes pendling i yderområderne



Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

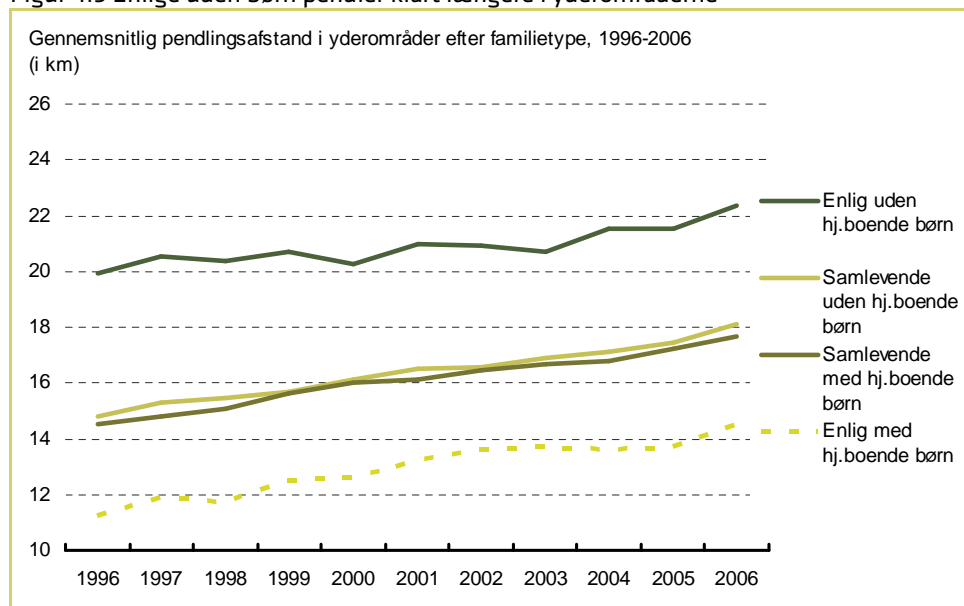
Figur 4.8 Samme mønster på alder i yderområder som for Danmark



Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

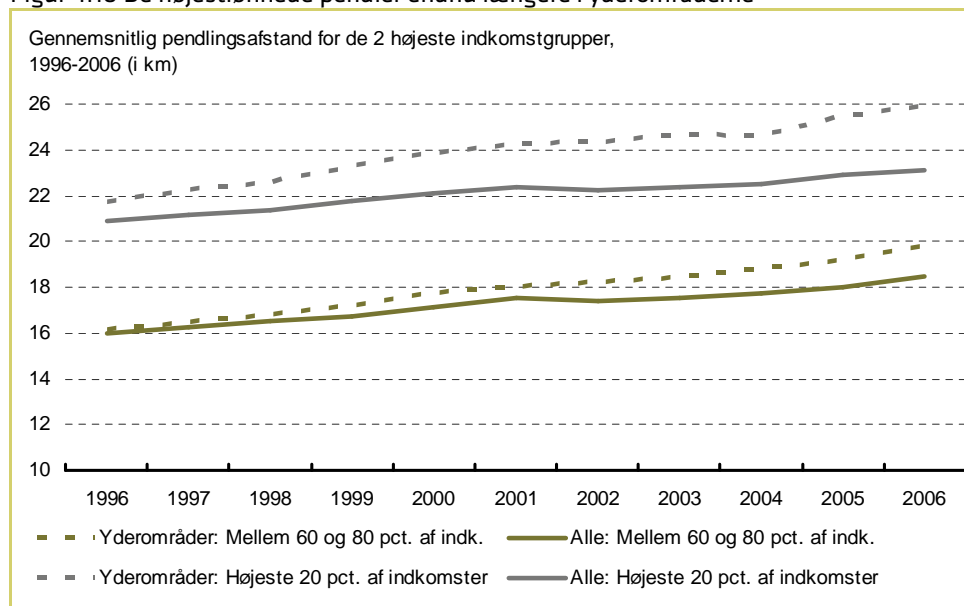
Figur 4.9 Enlige uden børn pendler klart længere i yderområderne



Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 4.10 De højestlønnede pendler endnu længere i yderområderne



Note: Inden 2002 eksisterer der kun pendlingsafstand beregnet på bopælskommune og arbejdsstedskommune. Individets præcise pendling fra bopælsadressen til arbejdsstedsadressen kan beregnes for årene 2002-2006. For at få en sammenhængende tidsserie har vi opjusteret niveauet af pendling for 1996-2001 med forskellen i gennemsnitlig pendling på de to opgørelsesmetoder for året 2002. Der vil altid være tale om en opjustering for 1996-2001, da pendlingsafstanden her blev opgjort til nul for pendling internt i kommunen.

Kilde: Copenhagen Economics på baggrund af data fra Danmarks Statistik